

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 888. Usque Ad Annum 1000

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117921

§. 33. Literæ Gerberti adversus Arnulphum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66313)

ritis adjuemur. Bullæ hujus rei testi sæculum X.
 Joannes Papa, quinque Episcopi Civitati A. C. 993.
 Romanæ proximi, Presbyteri Cardina-
 les novem, & Diaconi tres subscripse-
 runt. Hæc prima occurrunt Acta au-
 thentica *Canonizationis* a Papa edita,
 quamvis hanc vocem Fideles longe po-
 steriori tempore demum usurpaverint.

§. XXXIII.

Litteræ Gerberti adversus Arnulphum.

Utcunque conjecturæ locus est, in eo-
 dem Concilio Romano Joannem XV.
 Papam Depositionem Arnulphi Archie-
 piscopi Remensis, & Ordinationem Ger-
 bertii nullam pronunciaffe. Illud vero
 exploratum, quod, ubi id factum fuisse
 comperit, statim damnaverit, omnibus-
 que Episcopis, qui Concilio Remensi in-
 terfuerant, Sacris interdixerit. At Ger-
 bertus, ratus, non teneri se huic decre-
 to obtemperare, hac de re ad Seguinum
 Archiepiscopum Senonensem scripsit in
 hunc modum: *Dicunt Adversarii nostri,*
quod in Arnulphi dejectione Romani Epi-
scopi judicium expectandum fuit. Pote-
runtne docere, Romani Episcopi judicium
Dei judicio majus esse? Nempe Gerber-
 tus præsumit, Canonicum Episcoporum
 judicium esse judicium Dei. Sed quæ-
 stio supererat, an judicium Concilii Re-
 mensis Canonicum fuerit. Tum prose-
 quitur:

Uu 2

quitur:

A. C. 993.

Mabill.
 Præf. Sæc.
 5. n. 99.

Fragm. Chr.
 Duché. to 4.
 tom. 9. Conc.
 p. 744. post.
 Conc. Rem.
 p. 146.

Sæculum X.
A. C. 993. quitur: *Constanter dico, quod si ipse Romanus Episcopus in fratrem peccaverit, sæpiusque admonitus Ecclesiam non audierit, hic, inquam, Romanus Episcopus præcepto Dei est habendus sicut Ethnicus & Publicanus. Quanto enim gradus altior, tanto ruina gravior est.*

Quod si propterea sua Communionem nos indignos ducit, quia contra Evangelium sentienti nullus nostrum consentit, non ideo a Communionem Christi nos separare poterit, nec a Regno Dei excludere. Neque vero Gregorii Sententia in populum lata, ad Episcopos extendi potest, dum inquit: sive juste, sive injuste obliget Pastor, sententia Pastoris gregi timenda est, non enim Episcopi grex, seu oves dicuntur, sed populus. () Itaque non suspendi debeas a Communionem ob crimen objectum nec confessus, nec convictus, nec haberi tanquam Rebellis, quia ad Concilia venire nunquam detrectasti. (**)* Non est ergo danda occasio nostris æmulis, ut Sacerdotium,

(*) Memorem iterum oportet esse Lectorem, futurum Summum Pontificem, Silvestrum II, ita loqui.

(**) Addidit hic Gerbertus, quod Fleurius omisit, illud S. Gregorii: *Sententia sine Scripto prolata nec nomen Sententiæ habere meretur.* Act. Conc. Tomi VI. Part. I. pag. 731. Unde cognoscimus, vel nullam Sententiam fuisse scriptam, vel saltem in Franciam non pervenisse.

tium, quod ubique unum est, ita uni sub-
 jici videatur, ut ipso pecunia, gratia, me-
 tu, vel ignorantia corrupto, nemo Episco-
 pus esse possit, nisi quem ipsi hæc vitia com-
 mendaverint. Leges communes Ecclesiæ
 sunt Scriptura, Canones, & Decreta Se-
 dis Apostolicæ ab his non discordantia. (*)
 Quicumque per contemptum ab his deviave-
 rit, per hæc judicetur; porro hæc ser-
 vanti sit pax perpetua. Vale, & a Sacris
 Mysteriis suspendere te noli, ne nocens ef-
 ficiaris.

Gerbertus hac ampliorem dedit epi-
 stolam ad Wilderodum Episcopum Ar-
 gentoratensem, qui de ejus causa edoce-

U u 3

ri

(*) Natalis Alexander respondens ad obje-
 ctionem Censorum Religiosorum Tom. XI. in Joan.
 XV. hæc habet: *Loquens tamen de Epistola Ger-
 bertii (qui postea Summus Pontifex fuit Silve-
 ster II.) ad Seguinum Senonensem Archiepisco-
 pum hanc in ea non spernendam sententiam obser-
 vo: Sit Lex communis Ecclesiæ Catholicæ Eu-
 angelium, Apostoli, Prophetæ, Canones Spiri-
 tu Dei constituti, & potius Mundi reverentiæ
 consecrati, Decreta Sedis Apostolicæ ab his non
 discordantia: & qui per contemptum ab his de-
 viaverit, per hæc judicetur, per hæc abjiciatur.*
Hæc Gerbertus. De meo nihil addo.... Sed
ipsis (Censoribus) displicet, quod præclaram
*illam Sententiam descripserim, ex qua colli-
 gi potest, Ecclesiam secundum Canones, non ar-
 bitraria potestate regi.*

Sæculum X.
 A. C. 993.

Post. Conc.
 Rem. p. 123.

Sæculum X. ri petierat. Hanc Gerbertus exponit in
 A. C. 993. hunc modum: *Arnulphus, qui filius Lo-*
tharii Regis dicitur, quod Episcopum suum
(nempe Laudunensem) deceptum unacum
urbe prodidisset, unde multum sanguinis
effusum, atque latrocinia & incendia se-
cuta, in Concilio Episcoporum totius Gal-
liæ damnatus est. Mortuo deinde Adal-
 berone Archiepiscopo, a solo Episcopo Lau-
 dunensi reconciliatus, obtinuit Sedem Re-
 mensem, amore pacis ei concessam, & di-
 vis omnibus se ipsum devovit, nisi fidem
 suam, quam Regi astringebat, servaret.
 Sed en, perfidiam! post Ordinationem suam
 sex mensibus vix dum exactis, civitatem
 hosti tradidit, Sanctuarium expilatum
 profanavit, Clericos populumque in capti-
 vitate redegit. Tum ut cautius falleret
 raptoribus anathema ipse dixit, & a Suf-
 fraganeis suis dici jussit. At Ecclesiæ
 suæ fundos Vasallis suis, qui ipsi juramen-
 tum fidei præstiterant, ereptos, hostibus
 dedit, & rebellis militem contra Regem
 suum sub signis Caroli pugnaturum misit.
 Inter hæc Nuncii diriguntur ad Papam,
 deferuntur ad eundem literæ Synodicae,
 quibus Ecclesiæ malis mederi rogabatur.
 Ipso silente, cum Episcopi deliberassent,
 monitus Arnulphus, necessarium esse, ut
 se Canonice purgaret, & per menses octo-
 decim tergiversatus, tandem intelligens,
 se a Principibus deseri, ad Regem venit,
 novis-

novisque iterum Sacramentis obstrictus Sæculum X.
A. C. 993.
convivio adbibetur. Tunc vero ratus, se præterita diluisse, fidem datam recenti defectione fregit. Itaque, quorum intererat amplius a perfido non falli, Ar-
cem Laudunensem vi armorum superant, Arnulphus inter Regis hostes captus, Con-
cilio sistitur, & fidei toties læsæ ratio-
nem reddere compellitur. Tandem post-
quam diu tum solus, tum cum amicis con-
sultasset, ultro crimina sua confessus est,
seque Dignitate Episcopali abdicavit.

Postquam Gerbertus rem ita narra-
vit, addit: De veritate criminum Partes
utcunque consentiunt, sed ejus Defensores
diversa afferunt. Alii dicunt, Regem ei
ignovisse, postmodum autem Arnulphum
nihil nisi venia dignum admisisse. Alii
contendunt, injuriam Papæ esse illatam,
cum Arnulphus sine ipsius Auctoritate de-
positus fuit. Ad istud responsurus Ger-
bertus inter Legem & Consuetudinem
distinguit. Ipso arbitro, in materia Ec-
clesiastica Leges sunt Sacra Scriptura,
Canones Conciliorum, & Scripta Pa-
trum. Tum subjungit: Si omnes Episco-
pi Canones sancte servarent, Pax & con-
cordia in omnibus regnaret Ecclesiis. Nul-
la de Bonis jurgia, nulla de Ordinationi-
bus, nulla de Privilegiis nascerentur.
Agit deinde de criminum diversitate &
Ordine Judiciorum; affirmatque, quan-

p. 128.

p. 132.

U u 4

doqui-

Sæculum X.
A. C. 993.

Gerberti
Epistolæ.

p. 139.

doquidem crimina Arnulphi fuissent manifesta, Episcopus nihil aliud egisse, nisi quod ea effectui dederint, quæ olim Legibus statuta fuissent, ac contumaciam unius anni ad eum, etiam inauditum, condemnandum sufficere potuisse.

Quod ad Papam spectat, inquit deinde Gerbertus, nulla ei illata est injuria, quoniam octodecim mensium spatio per literas & per nuncios causam edoctus respondere noluit. Nec ejus silentium, nec novæ Constitutiones Legibus in Ecclesia dudum receptis præferri debent. Vos igitur, qui Fidem Regibus vestris datam servatis, qui paricidii & proditionis nomen horretis, favete nobis, nobis inquam, Episcopis, qui obedimus Deo magis quam hominibus. Dicunt, Arnulphum a solo Papa judicandum fuisse; quin confessus ab Episcopis secundum Concilium Nicenum deponendus fuit, quamvis etiam falsa de se confessus fuisset, quia tunc saltem falsi contra seipsum testimonii reus esset. ()*

Aliis in Defensionem Arnulphi afferentibus, quod ei Rex qualemcunque culpam remisisset, Gerbertus respondet; Regibus haud datam esse potestatem in animas hominum, sed Episcopis, quorum esset ligare & solvere, id est pœnas Spirituales, quales essent Depositio & Excommu-

(*) Nimius hic est Gerbertus.

comunicatio, delinquentibus irrogare. Sæculum X.
A. C. 993.
 Quamobrem Regum gratia Arnulphi p. 143.
 peccata remitti non posse, qui præterea
 post receptam veniam iterum perjuriis
 & Sacrilegiis se inquinasset. In fine epi-
 stolæ Gerbertus Wilderodum rogat, ne
 calumniatoribus suis fidem adhibeat di-
 centibus, quod Sedem Remensem in-
 vasisset, & Arnulphum captum hostibus
 tradidisset, sed potius apud Episcopos &
 apud Regem suum (nempe Rudolphum
 III. Burgundiæ Superiori dominantem)
 innocentiam suam defendat.

Rex Hugo Epistolam ad Summum
 Pontificem exaravit in hæc verba: *Bea-
 titudini vestræ ego & Episcopi mei per
 Archidiaconum Remensis Ecclesiæ literas
 misimus, in quibus Arnulphi causam vobis
 explanavimus. Sed hoc nunc obsecrando
 superaddimus, ut de me meisque justa de-
 cernatis, nec dubia pro certis recipiatis.
 Nihil nos contra Apostolatam vestrum
 egisse scimus. Quod si absentibus non sa-
 tis creditis, præsentibus vera cognoscite.
 Gratianopolis civitas in finibus Italiæ &
 Galliæ sita est, ad quam Romani Pontifi-
 ces Francorum Regibus occurrere soliti
 fuerunt. Illuc, si vobis placet, iter faci-
 te. At si nos & nostra invisere libet,
 summo cum honore descendentem de Alpi-
 bus excipiemus, morantem ac redeuntem
 debitis obsequiis prosequemur.*

U u 5 §. XXXIV.